

Preiskava Nacionalnega preiskovalnega urada

TV SLOVENIJA 1, 20.11.2013, ODMEVI, 22.20

IGOR E. BERGANT (voditelj): Nova tema, nov gost, ki pa ni minister. 125 uslužbencev Nacionalnega preiskovalnega urada je od jutra opravljalo hišne preiskave na 31 krajih – v Ljubljani, Celju, Mariboru in Novi Gorici. Več kot 8 ur so bili tudi na sedežu holdinga Slovenske elektrarne, enega izmed najpomembnejših slovenskih podjetij. Kriminalisti preiskujejo poskus preprodaje delnic Iskre Avtoelektrike podjetju Luksemburgu, s katerim naj bi bil povezan poznejši nakup HSE-ja, delnic Premogovnika Velenje v korist nekaterih malih delničarjev ter v škodo skupine HSE. Ta je, v pojasnilo, v 100-odstotni lasti Republike Slovenije. Zaradi suma zlorabe položaja je bilo pridržanih pet oseb. Poroča Darja Meglič.

DARJA MEGLIČ (novinarka): Že ob šesti uri zjutraj so kriminalisti obiskali sedež Holdinga Slovenske elektrarne. Po osmih urah pa so odnašali prve dokaze, med drugim poslovno dokumentacijo, ki jim bo pomagala pri preiskavi.

DARKO MAJHENIČ (direktor Nacionalnega preiskovalnega urada): Zlorabe položaja, pri opravljanju gospodarske dejavnosti, zoper pet fizičnih oseb. Za to kaznivo dejanje je zagrožena kazen zapora do osmih let.

MEGLIČ: Neuradno naj bi policija med drugim pridržala predsednika nadzornega sveta HSE Marka Zidenška, nekdanjo državno sekretarko Adriano Starina Kosem ter poslovneža Bogdana Pušnika. Preiskovalci so obiskali tudi Boška Šrota ter prvega moža HSE Blaža Košoroka. Vse pa se je začelo že leta 2007, ko naj bi trije osumljenci večkrat preprodajali delnice Iskre Avtoelektrika podjetju iz Luksemburga in pri tem zaslužili osem milijonov evrov. Del denarja so potem namenili za nakup delnic Premogovnika Velenje. Nato pa naj bi trije osumljeni v letošnjem letu napeljali odgovorni osebi v HSE k nakupu delnic premogovnika Velenje v višini 4,8 milijona evrov. Čeprav delnice niso bile vredne nič. Neuradno naj bi bila ena od lobistov Boško Šrot in Adriana Starina Kosem. Oba naj bi izsiljevala vodilne v HSE, da kupijo ničvredne delnice z državnim denarjem.

GOVORNIK: Namen izvršitve kaznivih dejanj je izključno v pridobitvi velike protipravne premoženjske koristi, vendar je dejanje ostalo pri poskusu. Je od kaznivega dejanja odstopil eden izmed soosumljenih na podlagi lastne odločitve.

MEGLIČ: Kriminalisti v zvezi s temi posli preiskujejo tudi sume kaznivega dejanja pranja denarja.

BERGANT: Naš gost je gospod Blaž Košorok, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne, ki je bil na današnji preiskavi zaslišan kot prič. Dober večer, gospod Košorok.

BLAŽ KOŠOROK (generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne): Dober večer.

BERGANT: Ali lahko potrdite navedbe iz našega prispevka, se pravi, da za omenjenim pritiskom tudi na vas stojijo osebe, ki so bile omenjene.

KOŠOROK: No, na takšnem položaju kot sem sam, na direktorskem položaju Holdinga Slovenskih elektrarn, se pač izvajajo pritiski, takšni in drugačni, posredni in neposredni.

BERGANT: Tudi v zvezi s tem poslom, do katerega sicer ni prišlo?

KOŠOROK: No, posla, ni ga sploh nikoli bilo. Mi smo se seveda o določenih stvareh pogovarjali, nikoli pa ni bil naš namen, da bi ta posel glede na okoliščine, v katerih se je Holding Slovenskih elektrarn znašel, sploh kakorkoli nadaljevali.

BERGANT: Vi ste na tem položaju skoraj natančno leto dni, se pravi ti poskusi vplivanja so, se navezujejo tudi na vaš mandat. Ali imate podatke, da so bili izvajani že prej?

KOŠOROK: No, imam podatke, nekateri zapisniki o tem obstojijo, da so že podobne oziroma praktično iste osebe obiskovale že moje predhodnike. Nekateri izmed njih so to, bom rekel, tematiko obravnavali že na nadzornih svetih, ki pa seveda ni dala soglasja, ker bi bilo to seveda negospodarno in neekonomično.

BERGANT: Kar bode v oči je, da je bil danes zaslišan tudi predsednik nadzornega sveta HSE, minister Marko Zidanšek. Sta se z njim pogovarjala o teh poslih tudi?

KOŠOROK: No, nekaj pogovorov je bilo, da bi pa se kdorkoli na samem nadzornem svetu o teh stvareh pogovarjal, se pa seveda nismo. Zadeva ni bila zrela, ocenili smo situacijo, v kateri se Holding nahaja, vi veste, da smo precej obremenjeni z našo investicijo v nadomestni blok 6, bi bilo kakršnakoli razmišljanje v smeri, da gremo v akvizicijo oziroma nakup delnic Premogovnika Velenje popolnoma negospodarna in nepotrebno. Nenazadnje imamo 77 procentov in še nekaj delež v Premogovniku Velenje, tako da ga praktično obvladujemo. In z nakupom, bi rekel, devetih procentov, o katerih je zdaj govora, ne bi presegli praga 90, da bi lahko iztisnili z (nekaj besedila manjka).

BERGANT: Lahko na kratko samo gledalcem pojasnite, v medijih radi operiramo z zanimivimi izrazi, da bi bile te delnice ničvredne – kako lahko to razložite?

KOŠOROK: No, glejte, delnica je vredna takrat, ko se srečata ponudba in povpraševanje. Zdaj, veliko imamo strokovnjakov, ki lahko ocenijo kakšna je vrednost v tem trenutku. Beležimo v zadnjem času praktično nobene transakcije. Mi smo v tem času, odkar sem jaz na tem delovnem mestu, dobili kar nekaj ponudb iz različnih družb, ki smo seveda vse zavrnil iz razloga, da pač nas to ne zanima.

BERGANT: Knjigovodska vrednost teh delnic je sicer 40 evrov.

KOŠOROK: Je 40 evrov, ampak glede na položaj, v katerem se Premogovnik v tem trenutku nahaja, je ta delež, vrednost precej nižja.

BERGANT: Zdaj verjetno prihaja ključno vprašanje – namreč, ali lahko domnevamo, sami ste omenili, da so ti poskusi bili že prej. Ali lahko domnevamo, da so takšni poskusi in morda izvedeni posli, bili tudi v primeru odkupa delnic drugih podjetij v Sloveniji, ko gre za HSE seveda v času, preden ste postali generalni direktor.

KOŠOROK: Jaz upam, da bo tudi na tem mestu policija in Nacionalni preiskovalni urad opravil svoje delo. Že kar nekaj let pred nastopom mojega mandata beležimo, da so se takšni ali podobni nakupi dogajali. Lahko govorimo o nekem modusu operandi, ki je znan že bil poprej in so seveda poskušali to pot nekateri peljat naprej.

BERGANT: Kakšne so vaše pristojnosti kot generalni direktor uprave HSE-ja za nekdanje posle – lahko zahtevate njegovo ponovno preverbo, ponovno oceno?

KOŠOROK: No, jaz mislim, da bo tle potrebno, policija opravila določena preiskovalna dejanja v tej smeri. Jaz mislim, da bo treba posle za nazaj zagotovo preverit, saj vse tako nakazuje. Nisem pristaš tega, da se brska po preteklosti, želim se usmerit v prihodnost, ampak težave na žalost iz dneva v dan prihajajo na plan.

BERGANT: Tudi etične in seveda tudi gospodarske – rekli ste, da je HSE v precej nezavidljivem položaju. Kako to vpliva na ugled družbe in seveda vse to, kar se dogaja okrog nje?

KOŠOROK: Zelo slabo. Mislim, da HSE v položaju, v kakršnem je danes, kar se tiče ugleda, kar se tiče prepoznavnosti, je praktično na dnu. Obremenjeni smo s stalnimi preiskavami, omejeni smo z negativno konotacijo nadomestnega bloka 6. To je treba enkrat nehat in jaz upam, daje danes en korak v pravo smer. Da se bodo stvari začele končno raziskovat v naši ljubi energetiki.

BERGANT: Še enkrat – družba je v 100-odstotni lasti Republike Slovenije, se pravi to zadeva vse nas. Najlepša hvala, gospod Košorok, za vsa pojasnila.

KOŠOROK: Prosim. Hvala za povabilo.